

## Používání iniciálových zkratk IČ/IČO

Při zkoumání, která ze zkratk je správná, si musíme uvědomit, že zákonodárci definují **OBSAH** a my, prostý lid, tomu dáváme správnou **FORMU**. Cílem tohoto dokumentu je ukázat více úhlů pohledu, neb závěrečná volba je na čtenáři. Já – jako člověk považovaný za odborníka na písemnou komunikaci – stojím za tím, že platné jsou obě zkratky.

Dokonalou ukázkou je **zákon o obcích**, který nezná pojmy starostka a tajemnice, nebo **zákon o vysokých školách**, který nezná pojmy inženýrka, magistra a doktorka. Kdybychom aplikovali dogma právníků, že zákon definuje FORMU, na žádném úřadě by nesměly být inženýrky, magistry a tajemnice, resp. jejich vystupování by bylo v rozporu se zákonem.

**Zákon č. 111/2009 Sb., o základních registrech**, v § 24 říká:

V tomto zákoně se rozumí

c) **identifikačním číslem osoby** číselný kód označovaný zkratkou „IČO“, který slouží k jednoznačné identifikaci subjektu...

Zákony tady nejsou od definování zkratk – tedy FORMY – nýbrž OBSAHU. Důkazem je § 1 téhož zákona, který říká:

Tento zákon

a) vymezuje **obsah** základních registrů, informačního systému základních registrů a informačního systému územní identifikace a stanoví práva a povinnosti, které souvisejí s jejich vytvářením, užíváním a provozem, ...

Nic o tom, že by byl napsán proto, aby vytvářel zkratky.

Navíc v onom zákoně je chyba. Pokud bychom jej opět vzali dogmaticky, museli bychom odted' IČO psát v uvozovkách, neb takto to říká zákon. Zkratky ale nikdy do uvozovek nedáváme... Nikdy jsme neviděli „MěÚ“ Trinec nebo Úřad vlády „ČR“. Definuje-li zákon uvozovky, pak bychom je museli psát všude.

**Zákon č. 134/2016 Sb., o veřejných zakázkách**, v § 227 uvádí:

Do seznamu kvalifikovaných dodavatelů se zapíše

e) **identifikační číslo**, pokud bylo přiděleno, ...

A otázkou je? Co to tedy je IDENTIFIKAČNÍ ČÍSLO, když podle Vašich právníků vlastně neexistuje? Je tato část zákona o veřejných zakázkách neplatná?

V roce 2004 mi bylo přiděleno **číslo identifikující podnikatele s hodnotou 73276758** a říkalo se mu **identifikační číslo organizace** (se zkratkou IČO). Během let se označení změnilo na **identifikační číslo** se zkratkou IČ, ale obsah zůstal stejný. A nyní máme **identifikační číslo osoby** a obsah je stále stejný. Je tedy lhotejné, zda 73276758 je:

- identifikační číslo organizace,
- identifikační číslo osoby,
- identifikační číslo města,
- identifikační číslo podnikatele,

protože společným jmenovatelem je **identifikační číslo** (lhotejné kterého objektu nebo subjektu).

Judikáty – z toho judikát Nejvyššího soudu – se kupříkladu věnuje onomu mýtu, kdy si právníci často myslí, že záleží na zápise v obchodním rejstříku. I tady je klíčový obsah informace, nikoli forma, jakou je subjekt zapsaný.

Stejně bychom mohli polemizovat nad zkratkou DIČ, která zákonem není definována, přesto ji používáte... Na základě jakého zákona? Podle jakého jazykového pravidla?<sup>1</sup>

Zákon definuje OBSAH – viz zákony výše – a lidé dávají obsahu tu správnou FORMU. To Vy si říkáte, že nově zavedete zkratku SMT a MMT (nebo SMTř a MMTř). To Vy si vybíráte, zda používat z dublet variantu č. j. nebo čj.

Posledním argumentem je úzus<sup>2</sup> napříč Českou republikou, tedy ČR (pro právníky „ČR“). Po letech používání IČO si lidé zvykli používat IČ. A najednou další zákon jim umožní opět používat IČO. V praxi lze vídat nechuť ke změně. Podle vyhledávače Google je zkratka IČO používaná v 69 milio-  
nech případů, kdežto IČ ve 167 milio-  
nech.

---

Argument právníka:

Na internetu lze vygooglit názory k používání zkratky IČO... Podívej se také např. na veřejný rejstřík ([www.justice.cz](http://www.justice.cz)) nebo ARE – obě ministerské platformy pro vyhledávání údajů podnikatelských subjektů používají zkratku IČO... 2. Předmětný zákon (viz bod 1.) uvedenou zkratku „IČO“ přímo zmiňuje a její podoba je závazná (zejména na oficiálních dokumentech subjektu). Mimo jiné živnostenský úřad běžně používá od doby co se zákonně ustálil nový pojem „identifikační číslo osoby“ u všech vydávaných dokumentů zkratku „IČO“, tato zkratka je používána i v celostátních aplikacích pro živnostenské podnikání.

Reakce:

Jsem rád, že padlo slovo GOOGLE (viz má poznámka o počtu výskytů). Nicméně nelze za bernou minci považovat názor autora aplikace, kterým je soukromý subjekt. Analogicky bych mohl tvrdit, že autoři aplikace Dobrý úřad používají IČ. Zatím jsem nenašel žádný zákon o zkratkách, proto nelze tvrdit, že nějaká zkratka je závazná.

Argument právníka:

Zákony (předpisy), které používáš (viz příloha) a na které odkazuješ jsou již neúčinné: č. 40/2004 Sb. (zrušen v roce 2006), č. 513/1991 Sb. (zrušen v roce 2013), a § 45 č. zákona č. 455/1991 Sb. byl rovněž změněn a používá místo pojmu identifikační číslo (IČ) pojem identifikační číslo osoby (IČO).

Reakce:

Prezentace, která je používána na semináři, prochází každých 6 měsíců legislativní revizí. Výše uvedené tvrzení se neopírá o aktuální verzi prezentace.

---

<sup>1</sup> Na řečnické otázky nechť právníci neodpovídají.

<sup>2</sup> Úzus (z latinského usus užití, dovednost, zvyk) neboli uzance je označení pro pravidlo či ustálený zvyk, který není povinný, psaný, ale v určité oblasti všeobecně přijímaný a respektovaný. Úzus může také spočívat v tom, že je obvyklé uznávat chování, které se liší oproti kodifikované normě. Úzus může být motivací či inspirací k vytvoření psané normy nebo ke změně existující (psaná norma může být zachycením stávajícího úzu). Pokud k nějakému jednání dochází na základě úzu, neznamená to nutně, že je to způsob nejsprávnější nebo nejlepší. (Wikipedie)

Argument právníka:

Nejvyšší právní sílu má občanský zákoník, § 3019 jasně definuje identifikační číslo osoby, tedy i zkratku – pokud bereme úzus, že zkratky se tvoří z prvních písmen slov... v tom případě IČO...

Reakce:

Pravidel o tvoření zkratk je více – jedním z nich je pravidlo o prvních písmenech. Podle jiných pravidel by zkratka mohla znít např.: IdČ, IdeČi nebo IO.

Občanský zákoník nelze nezmiňovat. Mluví toliko o identifikačním čísle osoby, ale žádnou legislativní zkratku neuvádí. Nesprávná je argumentace občanským zákoníkem s tím, že má nejvyšší právní sílu. Tu totiž oproti ostatním uváděným zákonům nemá. Má stejnou právní sílu jako ostatní. Stěžejní bude určení vzájemných vztahů těchto zákonů, a to z pohledu, který je obecný a který je speciální a pak jako speciální má přednostní použití (vztah subsidiarity v právní teorii).

Argument právníka:

Čili závěr je jednoduchý, kdo používá v oficiálních dokumentech IČ, používá zastaralou zkratku, a pak nevíš o jaký identifikátor se jedná, kdo IČO, tak víš, že se jedná o identifikační číslo osoby udělené kompetentním orgánem veřejné moci...

Reakce:

Zkratka IČ má jen jednu hodnotu – viz důkaz výše. Tvrdit, že si lidé mohou splést IČ s IČP, je stejně naivní, jako si myslet, že si lidé mohou splést hodnotu 739 61 s telefonním číslem. FORMA obou čísel je totiž rozdílná: IČ je 8místné, IČP je 10místné, PSČ 5místné s mezerou.

Argument právníka:

Posílám ještě výňatek z komentáře k občanského zákoníku (viz níže)... k § 3019... (Lavický, P. a kol.: Občanský zákoník) + komentář k ObčZ (viz příloha)... třeba se Ti to bude hodit k rozboru...

II. Identifikující znaky právnické osoby nebo podnikatele

**Identifikujícím znakem** právnické osoby nebo podnikatele (tj. jak právnické, tak fyzické osoby splňující podmínky § 420 ObčZ), je **identifikační číslo** přidělované právnickým osobám, resp. podnikatelům jednotlivými editory registru osob **podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech**. Identifikačním číslem osoby je podle tohoto zákona číselný kód označovaný zkratkou „IČO“, který slouží k jednoznačné identifikaci subjektu.

Reakce:

Komentář k občanskému zákonu říká, že **identifikujícím znakem je identifikační číslo podle zákona č. 111/2009 Sb., o základních registrech**. Je mi líto, ale tento zákon mluví o identifikačním čísle osoby, nikoli identifikačním čísle. Takže buď připustíme, že zákon definuje OBSAH a ne FORMU, nebo jsou autoři tohoto komentáře neznalí zákona.

Zpracoval: Ing. Radim Martynek, MBE, a kolektiv